

Liljana JANKOVIČ GROBELŠEK

Društvo urbanistov in prostorskih planerjev Slovenije – Nagrade Maks Fabiani 2014, Štanjel na Krasu, 15. november 2014

Društvo urbanistov in prostorskih planerjev Slovenije (DUPPS) je strokovno združenje, v okviru katerega se slovenski urbanisti in planerji strokovno povezujejo. V njem sodelujemo ter smo pri urbanističnih in planerskih tematikah aktivno prisotni v slovenski in širši javnosti. V statutu smo zapisali, da je namen društva pospeševanje razvoja pogojev, ki prispevajo k trajnostnemu razvoju Slovenije, varujejo kulturno identiteto slovenskega prostora ter dostopnost prebivalcev do naravnih, kulturnih in materialnih dobrin.

Društvo si prizadeva za visoko strokovno raven dela članov in strokovno izpopolnjevanje, za uveljavljanje strokovnosti pri sprejemanju družbenih odločitev in osveščanje javnosti pri uveljavljanju javnih interesov v prostoru. Pomembno je sodelovanje s sorodnimi organizacijami ter društvi v Sloveniji in tujini. Smo člani evropskega združenja urbanistov (ang. *European Council of Spatial Planners*; ECTP-CEU), s katerim aktivno sodelujemo.

Med aktualnimi nalogami, ki jih pred nas postavlja zahteven čas hitrih sprememb in razvojnih izzivov, so gotovo sooblikovanje sodobnejše prostorske zakonodaje; javno odzivanje in predlogi rešitev glede aktualnih zadev ter prepoznavanje in nagrajevanje najboljše slovenske urbanistične in prostorsko-načrtovalske prakse. Seveda zato, da z nagradami spodbudimo kakovostno strokovno prakso in jo predstavimo širši javnosti.

V tem duhu je društvo 15. novembra 2014 v Štanjelu na Krasu skupaj z Ustanovo Maks Fabiani in Občino Komen ter v sodelovanju z ministrstvom

za kulturo in ministrstvom za okolje in prostor podelilo 5. zaporedno nagrado Maksa Fabianija. Strokovna komisija, ki so jo sestavljali prof. dr. Andrej Pogačnik (predsednik), prof. dr. Lucija Ažman Momirski in Boštjan Cotič, je podelila priznanja Maksa Fabianija. Prvo priznanje Maksa Fabianija ter nominacijo in predlog Slovenije za evropsko nagrado ETCP je dobil projekt »Idejne zasnove za revitalizacije mlinov na belokranjskih vodotokih in umestitev malih hidroelektrarn« avtorske skupine, v kateri so bili Urša Šolc, Zorislava Fras in Danijela Kure Kastelec in sodelavci Tamara Kočvar, Matej Kure, Luiza Suhadolnik, Renata Rozman, Anes Durgutović in Mitja Marn; naročnik: Občina Črnomelj. Projekt je delno financirala Evropska komisija iz sredstev Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP), pristop LEADER (letni izvedbeni načrt LAS Dolenjska in Bela krajina leta 2010). Prikazane so mogoče lokacije in pet idejnih zasnov konkretnih mlinov. Razložena je tehnološka rešitev ob uporabi Arhimedovega vijaka in klasičnega vodnega kolesa. Idejna študija ponovne izrabe starih mlinov je lahko vzorec za razreševanje te problematike v Sloveniji in tudi v Evropi. Tako se lahko rešuje problem ohranjanja kulturne dediščine mlinov in tudi sanacije delov manjših vodotokov. Rešitev prispeva k trajnostni »zeleni« energetiki z uporabo vodne energije, ki je domač, obnovljiv in okolju prijazen vir.

Drugo priznanje Maksa Fabianija je dobil »Občinski prostorski načrt Sežana – priložnost Krasa: Moja občina – moja vas«, avtorji: Leon Kobetič, Manca Jug, Nuša Britovšek, Daniele Toscano, Andrej Podjed, Jasmina Puškar,

Locus d.o.o., naročnik: Občina Sežana. Komisija je ocenila, da so predstavitve na kartogramih in fotomontažah zelo prepričljive in vzorčne tudi za izdelovalce OPN v drugih občinah, zlasti glede novogradenj in revitalizacije posameznih naselij. Predstavitev je blizu ljudem, saj jo popestrijo povedi, ki so zapisane v lokalnem narečju in izražajo avtohtone želje krajanov glede urejanja prostora. Predstavitev OPN Sežane je dober primer približanja prostorskega načrtovanja ljudem in njihovim potrebam.

Tretje priznanje Maksa Fabianija je dobil izveden projekt »Kolesarski, krajinski in simbolni vidiki kolesarske poti v Bohinju«, avtorja: Aleksander S. Ostan in Nataša Pavlin; soavtorji: Saša Malenšek, Tomaž Dobravc in Edvin Hadži-ahmetović; sodelavke: Lea Prezelj, Sanja Simič in Urška Špeh, vsi Atelje Ostan Pavlin; avtor celostne grafične podobe: Žiga Okorn. Komisija je pohvalila, da gre za realizacijo, katere uspešnost je izkazana in preverljiva v resničnem prostoru. Delo presega sicer znane projekte za kolesarske poti v Sloveniji, saj predstavlja vidne, kulturološke, simbolne in druge dimenzije kolesarske poti.

Strokovna komisija, ki so jo sestavljali prof. dr. Andrej Pogačnik (predsednik), doc. dr. Breda Mihelič in Boštjan Cotič, je podelila tudi študentsko nagrado Maksa Fabianija (potovalno štipendijo) za nalogo »Prožen obalni rob – Izola vzhod«, izdelovalci študenti: Miha Bukovec, Natan Franciel Arend in drugi; mentorji: Lucija Ažman Momirski in drugi, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za arhitekturo ter druge sodelujoče visokošolske ustanove in projektni biroji. Komisija je ocenila, da delo na inovati-

Slika 1: (a) Avtorji in sodelavci projekta »Idejne zasnove za revitalizacije mlinov na belokranjskih vodotokih in umestitev malih hidroelektrarn«; (b) avtorji in sodelavci projekta s podeljenci nagrad (foto: Rok Grobelšek)

Slika 2: Avtorji »Občinskega prostorskega načrta Sežana – priložnost Krasa: Moja občina – moja vas« (foto: Rok Grobelšek)

Slika 3: Avtorji in sodelavci projekta »Kolesarski, krajinski in simbolni vidiki kolesarske poti v Bohinju« (foto: Rok Grobelšek)

Slika 4: Mentorica študentske naloge »Prožen obalni rob – Izola vzhod« (foto: Rok Grobelšek)

ven način predstavi več mogočih oblik revitalizacije in sanacije dela slovenske obale od Izole do Rude, vključno z avtokampom, zajemajoč območje Valičanskega zaliva. Različne rešitve skupin študentov so prepričljivo predstavljene s kombinacijo kartogramov, prerezov in fotomontaž ter poudarjajo peš povezave in kolesarske povezave ob obali, nov kulturni in turistični razvoj v opuščeni ladjedelnici Izola, izkoriščanje termalnih vrelcev in druge načine kakovostne preobrazbe tega zapuščenega, stihiji podvrženega dela slovenske obale.

Liljana Jankovič Grobelšek
Društvo urbanistov in prostorskih planerjev Slovenije, Ljubljana, Slovenija
E-pošta: drustvo.dupps@gmail.com